

Forfatteren og højrehånden



Eric Eberlin på vej hjem fra Amerika
1928 – hjem til nye eventyr.

Americana

”Intet interesserer mennesket mere end mennesket” har forfatteren Thorkild Hansen proklameret. Han debuterede med en studie i Jacob Paludans forfatterskab *Minder svøbt i Vejr* (1947). Hans pointe var, at digterens personlighed er mere end summen af hans værker. Og at de mest personlige værker, dagbøger og breve, ofte er forfatterskabets bedste. Bøgerne om Jacob Paludan dokumenterer i hvert fald, at der er noget at hente ved at gå efter omstændighederne ved litterære værkers tilblivelse.

Som i tilfældet med *Fugle omkring Fyret*, romanen med inspiration i havnebyggeriet i Hanstholm på den jyske vestkyst. Bag de skrevne værker, brevene og gennem nærlæsningen og anden form for litterær krydsrevision, viser sig en ny historie, som råber på en ny forfatter. Som Henrik Oldenburg i 1980’erne med bogen om Jacob Paludans forfatterskab og beretningen om venskabet mellem Eberlin og Paludan. Det er ikke et usympatisk billede, der tegnes af Jacob Paludan. Han bliver mere menneskelig - efterhånden som han træder ud af den ”officielle” ramme, han har været med til at anbringe sig selv i. Og man kan heller ikke undgå at blive fanget af billedet af det rastløse handlingsmenneske Eric Eberlin, borgmestersønnen fra Thisted, der havde ”anslaget” i sig, men ikke den disciplin, der er nødvendig for at lykkes. Som menneske og som kunstner.

Men Eberlin har alligevel overlevet som forfatter og betragtes i dag ikke kun som vedhæng til Jacob Paludan. Efterlod en del noveller og skildringer samt et par kriminalromaner - ved sin død var han i gang med en ny. Og han kastede sig over maleriet. Billederne blev til i samme tempo, som han lagde for natten ved skrivemaskinen. Han var med på en såkaldt censureret udstilling og havde desuden flere private udstillinger med vekslende held hos kritikerne. Blandt andre var det Leo Estvad, den senere Thy-kunstner, der opmuntrede Eberlin. Han var meget optaget af den side af sin ellers travle tilværelse. Han malede lige til sin død som en form for trøst og opmuntring i depressive perioder. Han synes i naturen at have fundet en slags ”helle”, og som det talentfulde menneske, han var, evnede han i de bedste



Eric Eberlin som student i Aalborg 1917. Han nåede ikke frem til den officielle fotografering og studenterhuerne. På skolens glas- og ramme-billede har han i stedet fået en særplads i højre hjørne som "indsat". Han slap ikke fri af traditionen.

billeder at give denne "indsigt" videre til andre.

Titlen på novellesamlingen var *Americana*, og den udkom året efter hans død med forord af Jacob Paludan. Det er her, Paludan karakteriserer vennen og realiteterne med en overraskende formulering: »Han var jo alle Overraskelsers og Muligheders Mand, umiddelbart begavet som ingen anden jeg har kendt. Men han var, om man tør udtrykke sig saaledes, for lang til at ligge i Realiteternes Seng. Jo, det tør jeg godt, nu jeg i Øret har hans voldsomme Latter, der tit og gerne lød paa egen Bekostning».

Novellerne viser - læst i 2008 - et ikke ringe talent som skribent. Baggrunden i disse historier er de erfaringer, Eric Eberlin gjorde om livet i Amerika og fra sin barndom og ungdom i det gamle land. De handler ikke om gangstere, guldgraverliv og stjerneliv i Hollywood, men stilfærdigt og følsomt, samtidig dybt menneskeligt, om det grå, jævne og triste liv, en udvandrer i 1920'erne også måtte friste i det hårde og fremmede land på den anden side Atlanten. "Gennem de fleste Skildringer toner paa et eller andet Sted hans Hjemvé frem nænsomt forklædt som Længslen efter en lille nordjysk By ved en frisk Fjord", som det hedder i en af de anmeldelser, forfatteren ikke selv fik at læse. Og denne by ligner til forveksling Thisted.